

תאריך עדכון: 29.6.2014

שם המרצה: דר' לילי רוטשילד

שם הקורס: יסודות בפסיכותרפיה דינמית

מספר הקורס: 60-850-01

סוג הקורס: שיעור

היקף שעות: 2

סמסטר: א'

שנת לימודים: תשע"ה

אתר הקורס באינטרנט:

א. מטרת הקורס (מטרות על / מטרות ספציפיות):

הוראת מושגי יסוד בפסיכותרפיה פסיכו דינמית (למשל: העברה והעברה נגדית, אינטרפרטציה). הוראת מושגי היסוד נעשית תוך למידת התפתחות הגישות הפסיכודנמיות, הגדרת הגישות השונות את מושג הפסיכופתולוגיה, מטרות טיפוליות, יחסי מטפל-מטופל, התהליך הטיפולי והאופן בו מומשגים מושגי היסוד בגישות השונות.

הקורס מקיף ידע תיאורטי וקליני, המשלב שימוש במושגים להמשגת התהליך הטיפולי מתוך מקרים. היבט נוסף שנבחן בקורס מתייחס לתרגום המושגים בטיפול במבוגרים לעומת טיפול בילדים ובהורים.

ב. תוכן הקורס: (רציונל, נושאים)

1. קריאת תיאורי מקרה והדגמת המעשה הטיפולי והתהליך הטיפולי בהתאם להבנת הפסיכופתולוגיה והמשגת הטיפול.
2. הגישות הקלסיות והגדרת את הפתולוגיה ולפיכך את המטרה והתהליך הטיפולי.
3. מודל יחסי אובייקט, התפתחות המושגים (כמו: מושג העברה, העברה נגדית והזדהות השלכתית) והעמדה הטיפולית בעבודה עם מטופלים הסובלים מפסיכופתולוגיה חמורה ובמצבים מנטאליים מוקדמים. ישום המושגים בהבנת יחסי הורה-ילד והשימוש בהם בטיפול בהורים.
4. פסיכולוגית העצמי: המשגת הפתולוגיה והמטרה הטיפולית בהפרעות בהתפתחות העצמי והעמדה הטיפולית המותאמת.
5. המודל האינטרסובייקטיבי והמודל ההתייחסותי כפי שמתבטאים עבודה עם מבוגרים, מתבגרים וביחסי הורה-ילד.

מהלך השיעורים: (שיטות ההוראה, שימוש בטכנולוגיה, מרצים אורחים)

תכנית הוראה מפורטת לכל השיעורים: (רשימה או טבלה כדוגמת המצ"ב)

מס' השיעור	נושא השיעור	קריאה נדרשת
1-2	תיאורי טיפול במבוגר ובילד להדגמת התהליך הטיפולי והמשגתו במודלים שונים	מפורטת ברשימה הביבליוגרפית על פי נושאים.
3-4	תאוריות על משחק	
5	המודל הקלאסי	
6-10	מודל יחסי אוביקט	
11	פסיכולוגית העצמי	
12	המודל האינטרוסוביקטיבי וההתיחסותי	
13	מודלים התפתחותיים: יחסים, התקשרות ומנטליזציה.	
14	מחקר על השתנות בטיפול דינמי	

ג. חובות הקורס:

דרישות קדם: אין

חובות / דרישות / מטלות:

1. מבחן בית שבו מתבקש הסטודנט לנתח תיאורי מקרה ואת אחד מהטיפולים שלו על פי מודלים טיפוליים שנלמדו.

מרכיבי הציון הסופי (ציון מספרי / ציון עובר):

בהתאם לציון מבחן סיום הקורס.

ד. **ביבליוגרפיה:** (חובה/רשות) קריאת חובה מסומנת בכוכבית.

1,2, תיאורי מקרה:

*צ'טיק, מ. (2004). שיטות בפסיכותרפיה של הילד. 1. תהליך הטיפול, הקדמה

2. הטיפול בילד הגבולי, פרק 8.

*מרגרט ליטל (2005). עבודתו של ויניקוט באזורי נפש שבהם שולטת חרדות פסיכוטיות – דיווח

אישי. מתוך חרדות פסיכוטיות והכלה, ע. 29-74.

3,4 המשחק:

ויניקוט, ד. משחק- אמירה תאורטית. מתוך: משחק ומציאות. תל אביב: עם עובד. (מושגים, תיאוריה

ומקרים, גישה פסיכואנליטית התפתחותית).

פרו, א. (2011). פרק 3- ציורים. מתוך טכניקה בטיפול בילדים. תולעת ספרים.

5. המודל הקלסי

ענר גוברין, (2004). בין התנזרות לפיתוי. עמ. 56-68.

*פרויד, ז. (2002). עצות לרופא על הטיפול הפסיכואנליטי (1912). מתוך: הטיפול הפסיכואנליטי.

הוצאת עם עובד. עמודים 92-98.

Freud, S. (1913). On beginning the treatment. In: *The complete psychological works*.

Standard Edition, Vol. 12, 123-144.

6-9 יחסי אוביקט

*סטיבן מיטשל ומרגרט בלאק (2006). מלני קליין והתיאוריה הקלניאנית בת זמננו. מתוך: פרויד

ומעבר לו: תולדות החשיבה הפסיכואנליטית המודרנית. הוצאת תולעת ספרים. פרק 4.

*Joseph, B. (1985). Transference: the total situation. *International Journal of Psychoanalysis*, 66, 447-454.

סטיבן מיטשל ומרגרט בלאק (2006). האסכולה הבריטית של יחסי אוביקט: ור"ד פירברן וד"א ויניקוט. מתוך: פרויד ומעבר לו: תולדות החשיבה הפסיכואנליטית המודרנית. הוצאת תולעת ספרים.

פרק 5.

*Winnicott, D. The use of an object and relating through identification. In: *Playing and reality*. London. Tavistoc publications. 1985.

ויניקוט, ד. שנאה בהעברה נגדית (1947). מתוך: עצמי אמיתי, עצמי כוזב (2009). הוצאת עם עובד. עמודים 62-75.

10. *מנזנו ג., פלצ'יו אספסה פ., זילקה, נ. (2005). תסריטים נרקיסיסטים של ההורות, הקליניקה של

ההתעצות ההורית. תולעת ספרים. פרקים 1,2,4.

11 קוהוט, פסיכולוגית העצמי

* אופנהיימר א. (2000) מושגי מפתח בתורתו של קוהוט, מתוך ספרה: היינץ קוהוט:

פסיכואנליטיקאים בני זמננו. הוצאת תולעת ספרים. עמודים 33-61.

*קוהוט ה. (2007) הרהורים על נרקיסיזם וזעם נרקיסיסטי. מתוך: פסיכולוגית העצמי וחקר רוח האדם, הרהורים בגישה פסיכואנליטית חדשה. פרק 5. הוצאת תולעת ספרים.

12. המודל האינטרסובייקטיבי וההתייחסותי.

מיטשל, ס. א. למה זקוק המטופל? מהפכה בתיאוריה. תקווה ופחד בפסיכואנליזה. עמ. 33-64.

*בולס, כ. (2000) שימושים אקספרסיביים בהעברה נגדית: הערות למטופל מן העצמי של המטפל.

מתוך: צילו של האובייקט. הוצאת דביר. פרק 12.

13 – מודלים התפתחותיים: יחסים, התקשרות ומנטליזציה.

* Fonagy, P., & Target, M. (1996). Playing with reality: I. Theory of the mind and the normal development of psychic reality. *International Journal of Psychoanalysis*, 77, 217- 233.

Fearon, P., Target, M., Sargent, J., Williams, J. M., Bleiberg, E. & Fonagy, P. (2006). Short-Term Mentalization and relational therapy (SMART): An integrative family therapy for children and adolescents. In: *Handbook of Mentalization-Based Treatment*. John Wiley & Sons. ch. 10.

14. מחקר על השתנות בטיפול פסיכודינמי

Leichsenring, F. (2009). Psychodynamic psychotherapy: A review of efficacy and effectiveness studies. In: Levy, R. A & Ablon J. S. *Handbook of Evidence-Based Psychodynamic Psychotherapy*. Humana Press. pp. 3-27

*Blatt, S. J., Zuroff, D. & Hawley, L. (2009). Factors contributing to sustained therapeutic gain in outpatient treatment of depression. In: Levy, R. A & Ablon J. S. *Handbook of Evidence-Based Psychodynamic Psychotherapy*. Humana Press. pp.279-301.